

Załącznik do Uchwały Nr XXIII/117/2016
Rady Gminy Marciszów
Z dnia 25 maja 2016 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA

PRZEMOCY W RODZINIE

ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY

W RODZINIE

na lata 2016 – 2020

I. Podstawa prawna

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie określa zadania własne gminy wynikające z:

1. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390)
2. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286 z późn. zm.).
3. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.)
4. Uchwały Nr VII/18/2011 r. Rady Gminy Marciszów z dnia 24.02.2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
5. Zarządzenia Nr 45/2011 Wójta Gminy Marciszów z dnia 24.02.2011 r. w sprawie Powołania Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie skierowany jest przede wszystkim do ofiar przemocy w rodzinie (w tym dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych i niepełnosprawnych), sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli władz lokalnych, przedstawicieli instytucji i służb pracujący z dziećmi (nauczyciele , pedagodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, pracownicy służby zdrowia, księża).

Zmniejszenie rozmiarów przemocy w rodzinie i pomocy ofiarom jest wię nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania różnych instytucji i organizacji.

Pierwszy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie opracowano na lata 2011 – 2015 i przyjęty został Uchwała Nr XV/64/11 Rady Gminy Marciszów z dnia 29 września 2011r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustaw z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która to wyznacza samorządowi podejmowanie działań wspierających osoby i rodziny doświadczające lub zagrożone przemocą domową.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna i ekonomiczna.

Na terenie Gminy Marciszów przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki przemocy najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Najczęściej ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać , a już tym bardziej prosić o pomoc. Trudno jest im zeznawać w sądzie i dlatego najczęściej godzą się na jej trwanie. Tylko bardzo zdeterminowane i bardziej świadome ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

III. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla Gminy Marciszów

Priorytetowym celem programu jest zapewnienie bezpieczeństwa ofierze przemocy.

1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy
2. Bez względu na postępowanie ofiary za przemoc zawsze odpowiada sprawca.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia i usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego dalsza pomoc jest nieskuteczna.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek często wielokrotnego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w decyzjach i postępowaniu ofiary, bowiem jest to jeden z objawów doznawanego zastraszania i znęcania się psychicznego.

Do zadań własnych Gminy należy w szczególności:

- 1) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) Prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

IV. Zasoby Gminy Marciszów w zakresie Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie

Świadomość istniejących w gminie problemów stanowi motywację do konstruowania rozwiązań dających szansę na znaczne zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy. Główną ideą, tworzenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jest stworzenie rozwiązań umożliwiających i pomagających wyprowadzić zagrożone osoby z grupy ryzyka. Skuteczne wspierania osób i rodzin, dotkniętych problemem przemocy w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, której nie są w stanie przezwyciężyć własnymi siłami.

W tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy niezwykle korzystne i przydatne jest określenie zasobów gminy, mocnych i słabych stron.

1. Zasoby Gminy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy Marciszów;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie;
- 3) Komisariat Policji w Marciszowie;
- 4) Zespół Szkół w Marciszowie;
- 5) Przychodnia Rodzinna Sp. z o. o w Marciszowie,
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze
- 7) Kuratorzy Sądowi
- 8) Pedagog Szkolny
- 9) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania w Rodzinie w Marciszowie

- 10) Organizacje pozarządowej i instytucje kościelne;
- 11) Sołtysi i rady sołeckie.

2. Mocne strony Gminy:

- 1) Dobrze przygotowana i stale doskonaląca swe umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,
- 2) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- 3) Dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi i radami sołeckimi,
- 4) Poparcie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez samorząd gminny.

3. Słabe strony Gminy:

- 1) Nie wystarczająca infrastruktura socjalna gminy;
- 2) Trudności w odseparowywaniu sprawców przemocy od ofiar;
- 3) Brak mieszkań chronionych dla ofiar przemocy;
- 4) Brak Ośrodka Interwencji Kryzysowej
- 5) Brak dostępu do psychiatry dziecięcego

4. Zagrożenia:

- 1) Słaba kondycja ekonomiczna rodzin;
- 2) Negatywne wzorce zachowań społecznych;
- 3) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin;
- 4) Problemy alkoholowe członków rodzin;
- 5) Nadal niska świadomość społeczna i wrażliwość na zjawiska związane z przemocą w rodzinie;
- 6) Stereotypy na temat przemocy domowej;

V. Ogólne założenia programu

Cel główny programu:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i skutków jej stosowania

Cele szczegółowe:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,
- zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy domowej,

- wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
- zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych,
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem,
- wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Strategie i metody osiągnięcia celów:

1. Ochrona ofiar przemocy poprzez wsparcie prawne i psychologiczne.
2. Budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
3. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie.

VI. Podstawowe zadania Gminy do realizacji w latach 2016 - 2019

1. Utworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie (ulotki, broszury plakaty itd.),
 - systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problemem przemocy w rodzinie,
 - wdrażanie kompleksowych szkoleń doskonalących umiejętności pracy z osobami dotkniętymi zjawiskiem przemocy domowej, dla realizatorów programu,
 - udział w szkoleniach w zakresie wdrażania procedur postępowania w sytuacji przemocy domowej,
 - dofinansowanie udziału w konferencjach, szkoleniach, sympozjach związanych z podwyższeniem kwalifikacji osób zajmujących się bezpośrednio w/w zakresem.
 - umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy informacji na temat zjawiska przemocy domowej ze wskazaniem placówek świadczących pomoc w tym zakresie,
 - rozpowszechnianie w lokalnym środowisku programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji rodziców, młodzieży i dzieci.
2. Zapewnienie kompleksowej, specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym przemocą:
 - udzielanie wielowymiarowej pomocy (prawnej, medycznej, socjalnej) ofiarom przemocy,
 - prowadzenie działań terapeutycznych przy współpracy wyspecjalizowanych organizacji i instytucji,
 - tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży,
 - opracowanie i udostępnianie materiałów informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy,
 - ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy
3. Monitorowanie i ewaluacja podejmowanych działań:

- stwarzanie bazy danych dotyczących przemocy domowej,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- przedkładanie corocznego sprawozdania z realizacji programu.

Podstawowymi wskaźnikami służącymi do ewaluacji programu są:

- ✓ Liczba osób/rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu wystąpienia zjawiska przemocy;
- ✓ Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych;
- ✓ Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;
- ✓ Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”;
- ✓ Liczba ofiar przemocy w rodzinie;
- ✓ Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy;
- ✓ Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie;
- ✓ Liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia.

Do działań ewaluacyjnych zobowiązane są wszystkie podmioty pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym podmioty, które podpisały porozumienie o współpracy w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VII. Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy.
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Stała edukacja środowiska lokalnego.
5. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
6. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.

VIII. Adresaci programu:

Program skierowany jest do:

- Ofiar przemocy i ich rodzin i opiekunów,
- Społeczności lokalnej,
- Instytucji zajmujących się szeroko rozumianą pomocą w rodzinie,
- Organizacji pozarządowych.

IX. Realizatorzy programu:

- Instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do realizacji programu
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Marciszów,
- Posterunek Policji w Marciszowie,
- Kuratorzy Sadu Rejonowego w Kamiennej Górze,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamiennej Górze,
- Zespół Szkół w Marciszowie,
- Przychodnia Rodzinna w Marciszowie,
- Kościół

X. Źródła finansowania programu:

Źródło finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla Gminy Marciszów na lata 2016 – 2020 stanowią będą środki pochodzące z budżetu gminy, dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

XI. Postanowienia końcowe.

1. Koordynację programu powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie.
2. Sprawozdanie z realizacji programu przygotowuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie i przedstawia je Wójtowi Gminy Marciszów do ostatniego dnia lutego następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.